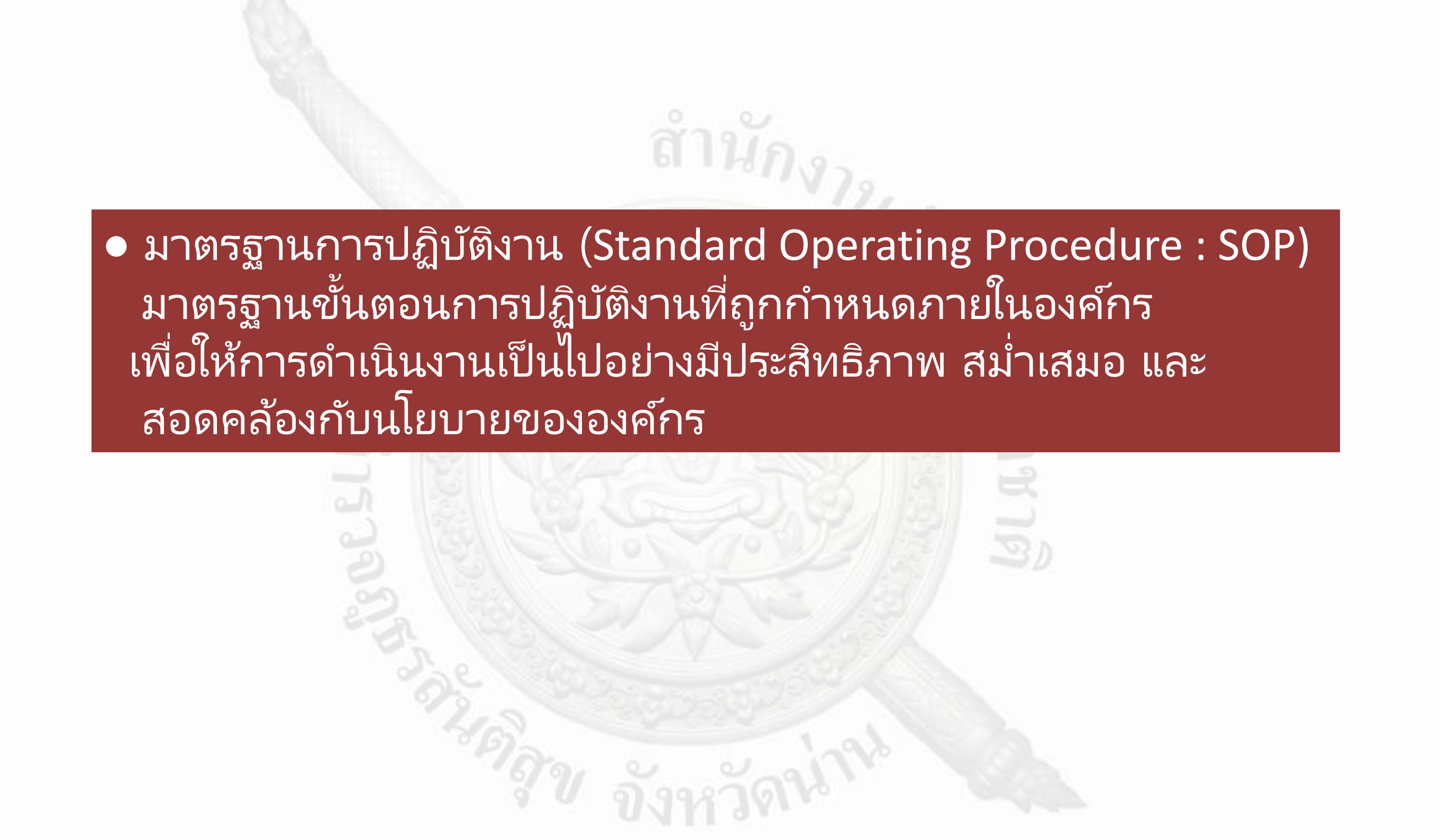

-
- มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure : SOP)
มาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดภายในองค์กร
เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สม่ำเสมอ และ
สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร

"ONE FOR ALL
"ALL FOR ONE"

มาตรฐานการปฏิบัติงานใน
การระงับเหตุ
(SOP)(คำอธิบาย)

คนกลุ่มคลั่ง

บุคคลมาตรวจสอบ
เจ้าหน้าที่ตำรวจ

การทะเลาะวิวาท

คนร้ายมีอาวุธ

ภาพรวม SOP คำอธิบาย

มาตรฐานการปฏิบัติในการระงับเหตุ (SOP)เกี่ยวข้องกับเหตุที่เกิดขึ้นเป็นประจำ โดยพัฒนาเป็นรูปแบบการปฏิบัติที่มีความชัดเจน สอดคล้องกับกฎหมายและง่ายต่อการปฏิบัติ ซึ่งจะมีทั้งหมด ๔ กรณีด้วยกัน คือ

- 1.การระงับเหตุคนกลุ่มคลั่ง
- 2.การระงับเหตุคนทะเลาะวิวาทรวมทั้งการยกพวกตีกัน
- 3.การระงับเหตุกรณีคนร้ายมีอาวุธ และ
- 4.การถูกตรวจสอบจากประชาชนในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่

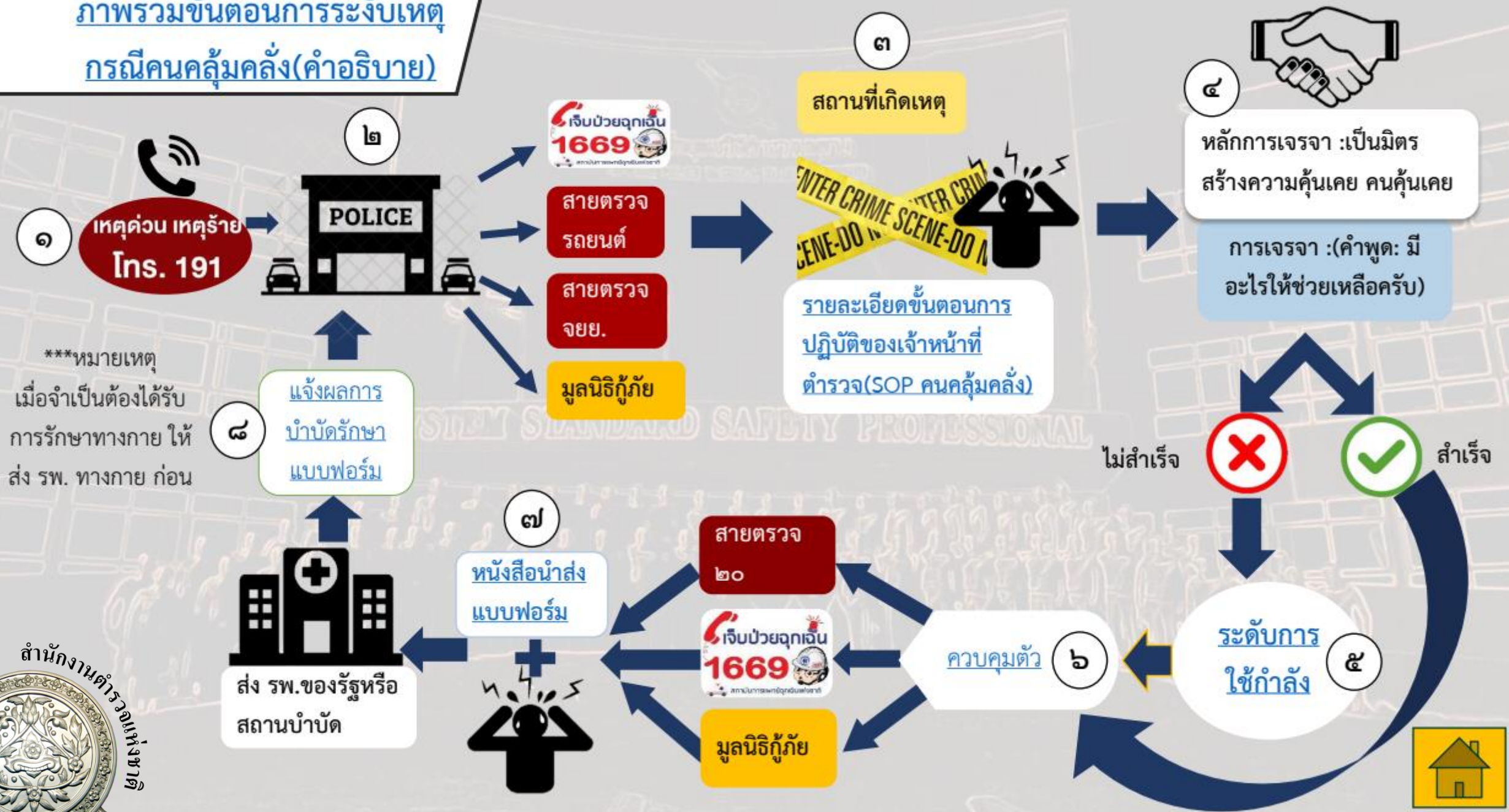
กรณีการระงับเหตุคนคลุ้มคลั่งซึ่งเกิดจากการใช้สารเสพติดเกินขนาด เมาสูรา การใช้ยา หรือ ภาวะผิดปกติทางจิต ต้องใช้ทั้งยุทธวิธีตำรวจและความรู้ทางการแพทย์ในการแก้ไขปัญหา ซึ่งการเข้า ระงับเหตุจะต้องนำรถพยาบาลจากศูนย์การแพทย์ฉุกเฉิน ๑๖๖๙ เข้าร่วมในการระงับเหตุด้วย เนื่องจาก จะต้องใช้ความรู้ทางด้านจิตวิทยาในการเจรจากับคนคลุ้มคลั่งหรือใช้เครื่องพันธนาการในการควบคุม หรือ การใช้ยาบางประเภทเพื่อระงับอาการที่รุนแรงของคนคลุ้มคลั่ง

ในการเข้าระงับเหตุ สายตรวจ ๒๐ ต้องเข้าร่วมระงับเหตุทุกครั้งโดยมีการเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือที่เกี่ยวข้องให้พร้อมในการปฏิบัติ เช่น ไม้ง่าม ปืนไฟฟ้า ปืนลูกซองยาง โล่ แก๊สน้ำตา โดย เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องจัดการในที่เกิดเหตุให้กลับสู่ภาวะปกติและปลอดภัยก่อน ทางเจ้าหน้าที่ของศูนย์ การแพทย์ฉุกเฉิน ๑๖๖๙ จึงเข้าไปดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับทางการแพทย์

กรณีเหตุคนคลุ้มคลั่ง มักจะมีปัญหาในการส่งตัวให้แพทย์ประเมินหรือวินิจัย จึงให้นำ แบบฟอร์มการส่งตัวคนคลุ้มคลั่ง มาใช้ในการส่งตัว และให้นำแบบฟอร์มแจ้งผลการบำบัดรักษาและส่งตัว กลับชุมชน ให้แพทย์ผู้ดูแลคนไข้ใช้แจ้งกับสถานีตำรวจทราบเพื่อให้สามารถติดตามและตรวจสอบได้ เป็น การสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยให้กับประชาชนในชุมชน โดยเหตุการณ์คนคลุ้มคลั่ง ต้องนำส่ง โรงพยาบาลของรัฐหรือสถานบำบัดทุกครั้ง ตามมาตรา ๒๔ แห่ง พ.ร.บ.สุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑ แก้ไข เพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๖๒

ภาพรวมขั้นตอนการระงับเหตุ
กรณีคนกลุ่มคลั่ง(คำอธิบาย)

คำอธิบาย กรณีคนคลุ้มคลั่ง

พ.ร.บ.สุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑

๑.เมื่อได้รับแจ้งเหตุคนคลุ้มคลั่ง ต้องมีการ**ประเมินสถานการณ์**ว่าคนคลุ้มคลั่งก่อเหตุอะไร เช่น ทำร้ายผู้อื่น เผาหรือทำลายทรัพย์สินตนเองหรือผู้อื่น มีอาวุธหรือไม่ เป็นอาวุธประเภทใด เช่น มีด อาวุธปืน มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ เพื่อจะได้เตรียมอุปกรณ์ เช่น ปืนไฟฟ้า ไม้ง่าม ดั้ว ปืนลูกซองยาง และกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยกรณีเหตุคนคลุ้มคลั่ง ร้อยเวร ๒๐ ต้องออกไปร่วมระงับเหตุด้วยทุกครั้ง

เมื่อไปถึงที่เกิดเหตุ จะต้องคำนึงถึงการรักษาระยะห่างจากจุดเกิดเหตุ เพื่อความปลอดภัยและประเมินสถานการณ์อีกครั้งว่าตรงกับกรับแจ้งเหตุในครั้งแรกหรือไม่

๒.**แสดงตน**เพื่อควบคุมสถานการณ์ และเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น การใช้สัญญาณไซเรน การใช้นกหวีด การใช้เสียง

๓. **ออกคำสั่ง**ให้หยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น วางอาวุธ หยุดทำร้ายทรัพย์สินหรือผู้อื่น นั่งลง หมอบกับพื้น โดยในกรณีที่ผู้ได้รับบาดเจ็บหรือกำลังถูกทำร้าย ให้ช่วยเหลือบุคคลเหล่านั้นให้อยู่ในสถานที่ปลอดภัย หากมีความจำเป็นต้องหยุดยั้งสถานการณ์อย่างทันที ให้นำหลักการระดับการใช้กำลังมาใช้ตามความเหมาะสม

ในการบริหารเหตุการณ์ ให้สายตรวจคนที่ ๑ ของคู่สายตรวจรถจักรยานยนต์ที่ไปถึงที่เกิดเหตุชุดแรก เป็นผู้บริหารเหตุการณ์ โดยสายตรวจคนที่ ๒ สังเกตสถานการณ์โดยรอบและระวังความปลอดภัยให้กับสายตรวจคนที่ ๑

กรณีที่มีสายตรวจรถจักรยานยนต์คู่ที่ ๒ เข้าร่วมระงับเหตุ ให้สายตรวจคนที่ ๑ ของสายตรวจรถจักรยานยนต์คู่ที่ ๑ ยังเป็นผู้บริหารเหตุการณ์ โดยสายตรวจรถจักรยานยนต์คู่ที่ ๒ คอยสังเกตการณ์โดยรอบและดูแลความปลอดภัยให้กับทีมสายตรวจ

ในกรณีที่สายตรวจ ๒๐ เข้าร่วม ให้ร้อยเวร ๒๐ เป็นผู้บริหารเหตุการณ์ โดยทีมสายตรวจที่เหลือทำหน้าที่สังเกตการณ์โดยรอบ และดูแลความปลอดภัยให้กับทีม

๔. ถ้าอยู่ในสถานการณ์ที่ทำได้ ให้ใช้หลักการ**เจรจา**ที่เป็นมิตร หรือนำคนที่คนคลุ้มคลั่งคุ้นเคย มาเจรจา เพื่อลดความรุนแรงของสถานการณ์ เช่น ใช้คำพูดว่า มีอะไรให้ช่วยเหลือไหมครับ

๕.ในกรณีที่ผู้ก่อเหตุไม่เชื่อฟังคำสั่ง และสถานการณ์อาจจะมี ความรุนแรงมากขึ้น ให้นำยุทธวิธีในเรื่อง**ระดับการใช้กำลัง** เพื่อควบคุมสถานการณ์ให้กลับมาสู่ภาวะปกติ เช่น การใช้มือเปล่า ไม้ง่าม ปืนไฟฟ้า ปืนลูกซองยาง สัติน้ำบอมบ์

๖.เมื่อควบคุมผู้คลุ้มคลั่งได้แล้ว ให้คำนึงถึงหลักความปลอดภัยไม่ให้คนคลุ้มคลั่งทำร้ายบุคคลอื่นใดได้อีก และให้มีการ**ส่งตัว**ไปประเมินหรือวินิจฉัยในสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานบำบัด ทุกครั้ง

ที่ ดช

สถานีตำรวจ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอส่งตัวบุคคลซึ่งมีพฤติการณ์อันน่าเชื่อว่าจะมีความผิดทางจิต

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาล/สถานบำบัดรักษา.....

ด้วย วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลาประมาณ.....น. เจ้าหน้าที่
ตำรวจสถานีตำรวจ..... ได้รับแจ้งหรือพบเห็น นาย/นาง/น.ส./ต.ช./ต.ญ.
.....อายุ.....ปี ที่อยู่.....(เท่าที่สามารถตรวจสอบได้)/
ชายหรือหญิงไม่ทราบชื่อและที่อยู่ อยู่บริเวณ.....เป็นบุคคลน่าเชื่อว่าจะมีความ
ผิดทางจิตตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๒๒

มีพฤติการณ์และอาการ ดังนี้

ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ของญาติผู้ป่วยที่สามารถติดต่อได้ (ถ้ามี).....

จึงเรียนมายังท่านขอส่งตัวบุคคลซึ่งมีพฤติการณ์อันน่าเชื่อว่าจะมีความผิดทางจิตเพื่อรับการ
ตรวจวินิจฉัยและประเมินอาการเบื้องต้นตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๒๔, ๒๗

ขอแสดงความนับถือ

(ยศ)

(.....)

ตำแหน่ง.....(รองสารวัตรขึ้นไป).....

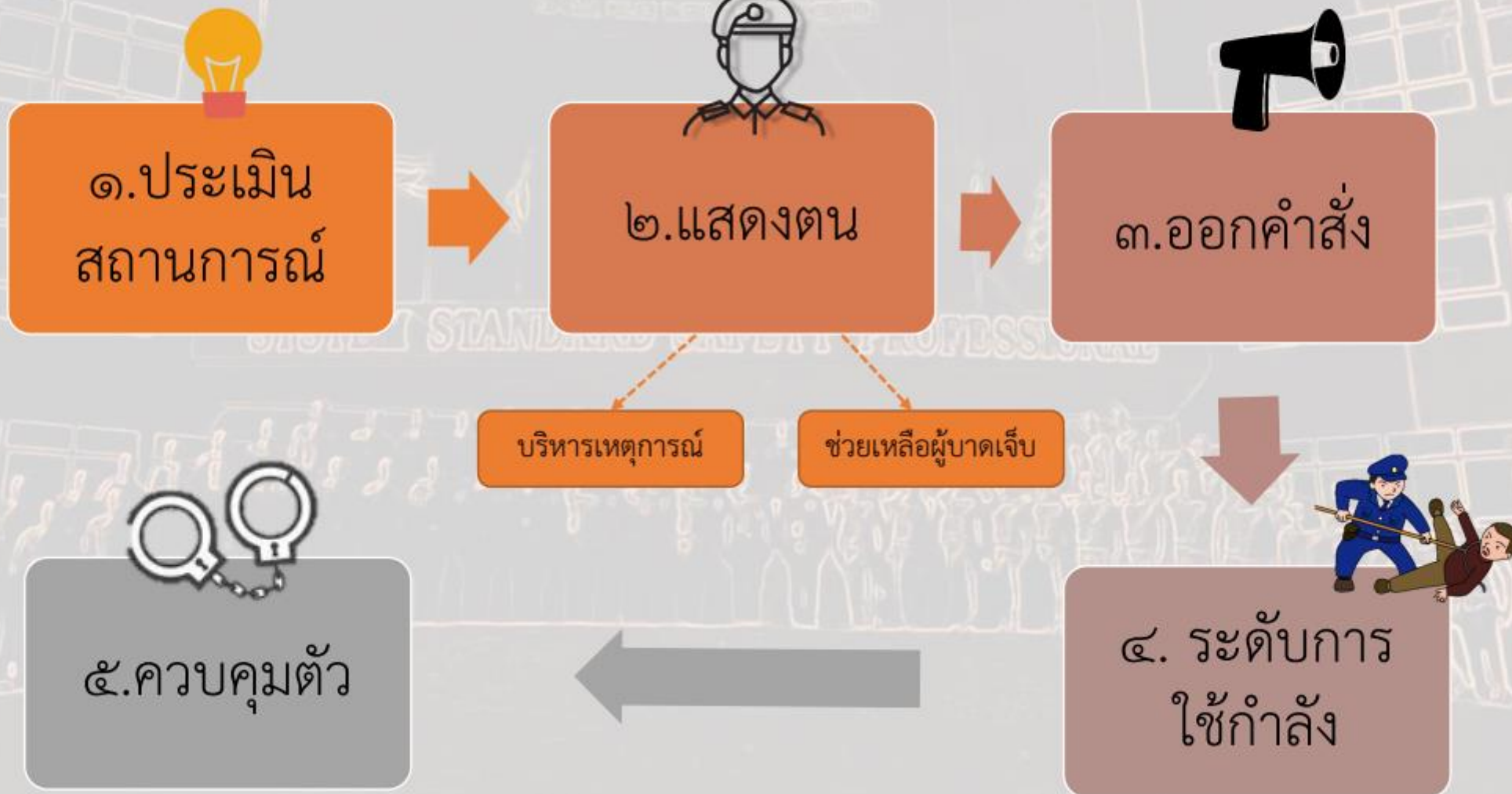
สายตรวจ.....

สถานีตำรวจ.....

โทร.....

การทะเลาะวิวาทรวมถึงการ
ยกพวกตีกัน(คำอธิบาย)

คำอธิบาย การทะเลาะวิวาทรวมถึงการยกพวกตีกัน

เหตุทะเลาะวิวาทรวมถึงการยกพวกตีกัน ต้องมีกำลังเจ้าหน้าที่มากกว่าผู้ก่อเหตุ เพียงพอต่อการควบคุมสถานการณ์และต้องมีการเตรียมความพร้อมอุปกรณ์ในการระงับเหตุให้ครบถ้วน เช่น ปืนไฟฟ้า ไม้ง่าม ลูกซองยาง สัติน้ำตา แก๊สน้ำตา เพื่อหยุดสถานการณ์ให้กลับสู่สภาวะปกติได้เร็วและป้องกันไม่ให้เกิดความสูญเสียหรือบาดเจ็บเกิดขึ้น สำหรับขั้นตอนการปฏิบัติในการทะเลาะวิวาท รวมถึงการยกพวกตีกัน(SOP) มีดังนี้

๑. **ประเมินสถานการณ์** เป็นเหตุอะไร เกิดขึ้นที่ไหน มีผู้ก่อเหตุกี่คน มีอาวุธหรือไม่(ถ้ามี เป็นอาวุธประเภทใด) มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ เพื่อที่จะได้เตรียมอุปกรณ์ และกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้สอดคล้องกับสถานการณ์
๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ต้อง**แสดงตน**เพื่อควบคุมสถานการณ์และเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบว่าตนเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ อาทิ การใช้สัญญาณไซเรน การใช้นกหวีด การส่งเสียง โดยให้ **ช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บหรือผู้ที่เสียเปรียบ**แยกออกจากสถานที่เกิดเหตุ มิให้สามารถตะโกนโต้เถียงกันได้

ในการ**บริหารเหตุการณ์** สายตรวจคนที่ ๑ เป็นผู้บริหารเหตุการณ์ โดยสายตรวจคนที่ ๒ สังเกตสถานการณ์โดยรอบและระวังความปลอดภัยให้กับสายตรวจคนที่ ๑

ในกรณีมีสายตรวจจักรยานยนต์คู่ที่ ๒ เข้าร่วมระงับเหตุ สายตรวจรถจักรยานยนต์คนที่ ๑ ของคู่สายตรวจที่ ๑ ยังเป็นผู้บริหารเหตุการณ์ โดยสายตรวจคู่ที่ ๒ คอยสังเกตการณ์โดยรอบและดูแลความปลอดภัยให้กับทีมสายตรวจ

หากเป็นกรณีสายตรวจ ๒๐ เข้าร่วม ให้สายตรวจ ๒๐ เป็นผู้บริหารเหตุการณ์ และสายตรวจที่เหลือทำหน้าที่สังเกตการณ์โดยรอบ และดูแลความปลอดภัยให้กับทีม

๓.**ออกคำสั่ง**หยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น วางอาวุธ นอนลง หมอบกับพื้น ยกมือขึ้น

๔.ในกรณีที่ผู้ก่อเหตุไม่เชื่อฟังคำสั่ง และสถานการณ์อาจจะมี ความรุนแรงขึ้น ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจนำยุทธวิธีในเรื่อง**ระดับการใช้กำลัง** มาใช้เท่าที่จำเป็นเพื่อควบคุมสถานการณ์ให้กลับมาสู่ปกติ เช่น การใช้มือเปล่า ไม้ง่าม ฯลฯ

๕. **ควบคุมตัว**นำส่งสถานีตำรวจ

ผู้ก่อเหตุมีอาวุธอันตรายถึงแก่ชีวิต
(คำอธิบาย)

คำอธิบาย กรณีผู้ก่อเหตุมีอาวุธอันตรายถึงแก่ชีวิต

เหตุกรณีผู้ก่อเหตุมีอาวุธถึงแก่ความตาย เช่น ปืน มีด ฯลฯ เจ้าหน้าที่ต้องยืนอยู่ในที่กำบังปลอดภัยและรักษาระยะห่าง อย่างน้อย ๒๑ ฟุต ซึ่งในเหตุคนร้ายมีอาวุธไม่ว่าจะเป็นกรณีใดๆ เช่น เป็นคนรู้จักคุ้นเคย เป็นคนจิตผิดปกติ คนที่มีรูปร่างอ่อนแอ ฯลฯ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังสูงสุด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความสูญเสียกับบุคคลใดๆ หรือตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง โดยขั้นตอนการระงับเหตุ ผู้ก่อเหตุมีอาวุธถึงแก่ชีวิต (SOP) มีรายละเอียดดังนี้

๑. **ประเมินสถานการณ์** เป็นเหตุอะไร เกิดขึ้นที่ไหน มีผู้ก่อเหตุกี่คน มีอาวุธหรือไม่ (ถ้ามี เป็นอาวุธประเภทใด) มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ เพื่อที่จะได้เตรียมอุปกรณ์ และกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้สอดคล้องกับสถานการณ์

๒. หากเมื่อไปถึงที่เกิดเหตุแล้ว มีสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่ภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือบุคคลที่สาม **ใช้อาวุธปืนประจำกายแสดงออกมา** โดยปฏิบัติตามระดับการใช้กำลังอย่างเคร่งครัด โดยให้ **ช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บ** ออกจากสถานที่เกิดเหตุก่อน

การ**บริหารเหตุการณ์** สายตรวจคนที่ ๑ เป็นผู้บริหารเหตุการณ์ โดยสายตรวจคนที่ ๒ สังเกตสถานการณ์โดยรอบและระวังความปลอดภัยให้กับสายตรวจคนที่ ๑

กรณีมีสายตรวจจักรยานยนต์คู่ที่ ๒ เข้าร่วมระงับเหตุ สายตรวจรถจักรยานยนต์คนที่ ๑ ของคู่สายตรวจที่ ๑ ยังเป็นผู้บริหารเหตุการณ์ โดยสายตรวจคู่ที่ ๒ คอยสังเกตการณ์โดยรอบและดูแลความปลอดภัยให้กับทีมสายตรวจ

หากเป็นกรณีสายตรวจ ๒๐ เข้าร่วม ให้สายตรวจ ๒๐ เป็นผู้บริหารเหตุการณ์ และสายตรวจที่เหลือทำหน้าที่สังเกตการณ์โดยรอบ และดูแลความปลอดภัยให้กับทีม

๓. **ออกคำสั่ง**หยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น วางอาวุธ นอนลง หมอบกับพื้น ยกมือขึ้น ฯลฯ

๔. ในกรณีที่ผู้ก่อเหตุไม่เชื่อฟังคำสั่ง และสถานการณ์อาจจะมี ความรุนแรงขึ้น ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจนำยุทธวิธีในเรื่อง **ระดับการใช้กำลัง** มาใช้เท่าที่จำเป็นเพื่อควบคุมสถานการณ์ให้กลับมาสู่ปกติ

๕. **ควบคุมตัว**นำส่งสถานีตำรวจ

กรณีบุคคลขอตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่
ในขณะที่ตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ(คำอธิบาย)

คำอธิบาย กรณีบุคคลขอตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่

ในปัจจุบันมีบุคคลบางกลุ่ม มาขอตรวจสอบเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น การขอดูใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน ใบพกพาวิทยุสื่อสาร ใบพกพาอาวุธปืน พ.ร.บ. รถยนต์ เอกสารการตั้งด่านตรวจ/ตรวจ โดยมีได้เป็นผู้เสียหายหรือถูกละเมิดสิทธิจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีเจตนาเพียงต้องการก่อกวนการปฏิบัติหน้าที่ และสร้างยอดไลค์ในเพจของตนเอง เพื่อหวังผลประโยชน์ในด้านอื่นๆ สำหรับขั้นตอนการปฏิบัติ กรณีบุคคลขอตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ในขณะตั้งด่านตรวจ(SOP)มีรายละเอียดดังนี้

๑. **ประเมินสถานการณ์** ด้านความปลอดภัยและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น มารถกีดกัน มากันกี่คน พกพาอาวุธหรือไม่ ทำให้เกิดความบกพร่องต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ฯลฯ

๒. **หลักความปลอดภัย** การยืนระยะห่าง การยืน Cover&Contact และการตรวจสอบ ค้น บุคคลและยานพาหนะ ของผู้ที่เข้ามาทำการตรวจสอบ

๓. **สอบถามความต้องการ** ของผู้ที่เข้ามาตรวจสอบ หากไม่ใช้การร้องทุกข์หรือขอความช่วยเหลือ โดยมีลักษณะเข้ามาก่อกวนและทำให้เกิดอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ ให้ออกคำสั่งให้บุคคลนั้นออกจากพื้นที่การปฏิบัติงาน

๓.๑ ในกรณีตั้งด่านตรวจ/จุดตรวจ หากมีความจำเป็น ให้บุคคลนั้นไปพบกับหัวหน้าด่าน โดยเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ ไม่ให้เกิดความบกพร่องต่อการปฏิบัติหน้าที่

๓.๒ หัวหน้าด่านพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นของการตรวจสอบ อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบว่ามีหรือไม่ และสิทธิตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ โดยให้คำแนะนำไปยังเรื่องขอ ณ สถานีตำรวจนั้นๆ

๔. หากบุคคลนั้น **ขัดคำสั่ง** ให้เรียกกำลังและนำหลัก **ระดับการใช้กำลัง** มาใช้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ และ/หรือ ดำเนินคดีในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อหาการก่อกวนความเดือดร้อนรำคาญ ขัดคำสั่งเจ้าพนักงาน

๕. **ควบคุมตัว** นำส่งสถานีตำรวจ

กรณีบุคคลเข้ามาตรวจสอบเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ตัวบทกฎหมายที่
เกี่ยวข้อง เมื่อมีการขัด
คำสั่งเจ้าหน้าที่

ตัวอย่างคำ
พิพากษา

เอกสารการตั้งด่าน

แนะนำให้ไปยื่นขอเอกสารการตั้งด่านที่สถานีตำรวจนั้นๆ
ตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.๒๕๔๐

วิทยุสื่อสาร

พ.ร.บ.รถยนต์รถสายตรวจ

ใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน

บุคคลที่มาก่อความไม่เรียบร้อยที่ตามกฎหมาย

บัตรประจำตัวข้าราชการ

เฉพาะประชาชนที่สิทธิถูกระทบจากการปฏิบัติ
หน้าที่ของตำรวจ ต้องแสดงบัตรข้าราชการตำรวจ

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๒๖ ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๖ ผู้ใดดูหมิ่นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๘ ผู้ใดต่อสู้อย่างผิดกฎหมาย หรือขัดขวางเจ้าพนักงานหรือผู้ซึ่งต้องช่วยเจ้าพนักงานตามกฎหมายในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการต่อสู้อย่างผิดกฎหมายนั้น ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖๘ ผู้ใดทรยศคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นโดยไม่มิเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการสั่งเช่นนั้น เป็นคำสั่งให้ช่วยทำกิจการในหน้าที่ของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้สั่งให้ช่วยได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

